

Latvieschu Amises.

Maahk diwreif nedela.

82. gada-gahjums.

Skadinajumi maahka:

par sisku rakstu rinduru 8 kan., preefshoufe 20 kan.

Maahka,

Zelgawa sanemot:

par gabu — 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gabu — 1 " 20 "
par 1/4 gabu — 60 "

Par adresez pahrmainu
tamaska 10 kap.

Maahka,

pa pasu preefshot:

par gabu — 3 rub. — kap
par 1/2 gabu — 1 " 60 "
par 1/4 gabu — 90 "

Uf ohriemem 4 rub. 50 kap.
2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Redakcija un ekspedizija:

Zelgawa, Rangihferu eela № 14.

„Jaunais Helis“

peena zentrifuga ir no pasineem un leetpra-
tejeem meendoligi par labato pasaulē atstata.
„Jaunais Helis“ wairat treima uofreimo
nekā kaut kura zita zentrifuga; tā tad „Jauno
Helisu“ eegabdot, zums wina par ti kuru
zentrifuga abtrakti atmaksāties un zūhs jawu
faimnezibu uslabojet.

Amerikānu
federu ezefchas.

Lokomobiles un kalamas maschinas
no Mansomes Sims un Dschefers Ltd. Ipswitschā.

Maahkfligus mehslus:

Superfosfatus, Tomas miltus, Kai-
nitu un Kaulu miltus.

1, 2, 3 un 4 lemeschu arkli
no Rud. Cada un zitām sobritām.

Prospektus un preeprasijumu ishuhtam par welta.

Karl Balk,

Terbatas eela № 3, Riga.

Rā laurfaimneziba Baltijā atmaksājās.

Zit eenefiga, kahdā mehtrā wispahrigi atmaksājās pee mums
laurfaimneziba, famehrā ar laurfaimnezibā eegulbito kapitalu,
wajadfigeem darba spēheem un t. t., tas ir neween intrefants,
bet ari gruhtis jautajums. Vai uf minu atbildetu, daubs kas kriht
wawu laudā: kahda seme faimnezibā, kur ta atrodās, tumu pee
pilsehtas, maleenā, kahdi nodolki, un t. t.; tamdeht protams ari
atbilde katra gabijumā nebuhs meenaba. Domehr sinami ap-
stahkli katra apgabala weenaba leeluma faimnezibās buhs pa-
weenabi un tos eewehrojot un apzerot, war gan dot kahdu at-
bildi uf augsham uftahbitu jautajumu. Tā ari darijis E. v.
Dettingens Pōlškā (Beramas aprinki), fawahldams dashadas
statistiskas sinas par leelgruntnezibas stahwolli Widsemē un
no leelgruntneetu stahwolka statidamees, atbildejis uf to, zit leelā
mehtrā atmaksājās pee mums laurfaimneziba. Dashi no v.
Dettingena peewesti aprahbijumi kati labi war attehtees ari uf
muhfu masgruntneeku stahwolli, un pehdejo apstahklus pasih-
dams, es atstahstichu schie v. Dettingena rakstu, kuresch fawā
laikā tita eefneegts ari Widsemes Laurfaimnezibas Wajadhibu
Komitejai.

Lihdshchim, tā v. Dettingens paslaidro, plashchās aprindas
sot tajās domās, ka leelgruntneziba Widsemē plaufstot un je-
lot un eenehot tikai staidru pelnu. Tās paschas domas tika
ffajitas ari Widsemes Subernas Laurfaimnezibas Wajadhibu
Komitejai. Raksta autors atrod taifni otradi, ka ari leelgrunt-
nezibas apstahkli Widsemē kati gruhti un fawas domas ari
weerahda. Wispirms ar statistisheem staitheem wisch peerahda,
kahds leels kapitals eeguldams faimnezibas ehfās.
Balkas aprinki leelgruntnezibā, pehs ehlu apdroshinajuma wehr-
ibas (Widsemes Samstarpigā ugunsapdroshinashanas beebribā)
preefshot, nahk uf uf defetinas aramsemes zaurmehtrā
228 rubli 80 kap. leels kapitals ehfās eeguldits. Wilandes
aprinki schi summa fneehsās uf 250 rublu 82 kap., Bernamas
aprinki — 218 rublu 80 kap., Jurjewas aprinki — 180 rubl.
39 kap. un Beramas aprinki — 193 rubl. 89 kap. Zaurmehtrā
Widsemē isnahk uf uf defetinu aramsemes eeguldits 214 rubl.
34 kap. leels kapitals ehfās. Peenemot nu 5% zinsēm un
3% ehlu uslabofshanas isdewumeem gabā, uf uf defetinu aram-
seses zaur ehlu kapitalu ween nahk 17,17 rublu leeli maffa-
jumi. Protams, ka schie staitli naw eerugami jau itin gluschi
war pareiseem: atrabisees faimnezibas, kur peeminetais buhs
nes kapitals buhs waj nu leelaks waj mafats. Dashu lihds
inamam mehtram schie staitli usluhtojami tā mehraulka. Lai
zan karafstijais aifrahda, ka tā fauktās muishu „pilis“ jau
sot beeggan semu mehrtetas, bes tam winas kalpojot ari muishu
faimnezibu noluhdam, beret tā dshiwolli gahjejeem, u. t.
t., tomehr man schiekt, ka winas nebuhs bes eepaida paliku-
shas uf ongshcho aprehkini un peemehstā summa israhbdās pa-
augsta, wismaf statotees no masgruntneeku stahwolka. Pehz to
faimnezibu aprehkina, kas Kursemē, Dobeles aprinki mas-
gruntnezibās man sinams, schi summa fneehsās apm. pee 100
rublu uf uf defetinu. Schini sinā tā tad masgruntne-
iba atrostos warbuht labatās apstahklās, nekā leelgruntneziba,
aut gan, tā wehlat redsehtim, ir kaunumi masgruntnezibā, kas

schos labumus diwlahrt atswer. Bet weenemim tagad schos is-
dewumus masgruntnezibā tikai uf 9 rubl. 17 kap. no defetinas
aramseses. Pilnigi japeekriht autoram, kad wisch faka: „Wa-
jadhiba, muhs maf augligos laulus stipri mehshot un muhsu
bahrgās seemas preefesh muhs eerihot plashchas un zeetas tel-
pas lopeem, femishki wehl, tur beibshamā laikā nodarbojās ar
loptopibu. Muhfu klimats pagehr schuhnus, dahrus (un ari
rijas) preefesh labibas uglabashanas un schahweshanas. Wa-
jadhiba, turet leelaku staitu gada kalpu, preefesh eerihot gah-
jejeem weenemigas, siltas dshiwojamās telpas.“ Preefshot dash-
shadas laurfaimnezibas nosares, ka dahrschopibu, weenfaimne-
zibu, bishchopibu u. t. t., atkal wajadfigi dashi palihga spēhti
un blakus buhwes. To wihu newaram aishmirht pee aprehkina.

Tad — graudu rashofshanas sind Baltija atrodās pasiah-
wigā fazihskē ar Celfschreewiju. Deen no deenas jaun-
weenahshchee dshelzēki, kuri par paseminatotarifu fneekligi lehti
atwed no Celfschreewijas labibu uf schiejeenes tirgeem, padara
muhfu laurfaimneekem konkurenci gandrihs neepshjamu ar
labibas rashofshanu un preefesh west labaki eerihotu faim-
nezibu. Bet preefesh labaki eerihotās faimnezibas beeggan
leelu kapitalu weenahshās eegulbit faimnezibas inwentarā.
E. v. Dettingens aprehkinajis schie summu uf 105 rubli uf uf
defetinas aramses un weebilt, ka katts laurfaimneeks, kas
muhfu apstahklus pasihst, tam peekritischot, ka schie summa tikai
ihsti peeteelofsha. Preefshatit nu 6 procenti, kas wispahrigi
teel rehshinai no kustinama ihpashchuma kapitala, isnahk gabā
uf uf aramses defetinas 6 rubli 30 kap. nodolku. Preefshatit
ehlu buhwes kapitala zinses, isnahk jau 15 rubli 47 kap. leeli
maahajumi il no defetinas aramses. Inwentara uslabofshana
peefshatitfim 10 procentu no inwentara kapitala — preefesh kaira
gada lopu, sirgu, dshells, malkas, kotu pirtschanas, faleja isde-
wumi, malfchana un t. t., tas isnahk atkal 10 rublu 50 kap.
uf uf defetinas, — kopā 25 rubli 97 kap. uf no defetinas
aramseses. Faimnezibas pahrmashchanas un usrauhshibas
isdewumus Baltijā parasti rehshina uf 3 r. uf no defetinas aram-
seses. Wisus nodolkus v. Dettingens rehshinajis uf uf defetinas
— dimi rubli. Pee schie punkta nu masgruntneeku faimnezi-
bas strauji noschirfrees no leelgruntneekem. Zil pee mums
masgruntneeku buhs fawas mahjas pilnigi ismahfajuschī? Tahdā
gabijumā mehst tik waretu weenem masgruntnezibā schos pa-
schus nodolkus, kas leelgruntnezibā — 2 rubli no defetinas.
Pat no dshimtmuishu mahju faimneekem, kas wisagraki fawas
mahjas eepirka, tās ismahfajuschī buhs tik weena neeziga da-
lina. Kam nebuhs jamaska „muishā“, „fungam“, tam wis-
maf buhs jamaska „bankā“, t. i. krediteebribā. Ar krona
faimneekem nestahw labaki. Atstaitot, ja nemalbos, kahdas
63 mahjas pa wihu Kursemē, wismawis krona faimneeki eepirka
fawas mahjas 1887. gabā. Gadus trihs, tschetrus apafal
teem wehl pagarinaja par sinameem procentem mahju ispiet-
schanu, tā ka ta notiks labi ja wehl pehs peesdefmit gadeem. Tā
tab tagadejās masgruntneeku nastas mums naw nekahda eeme-
stā ufstaiti par pahrejoscham, temporadam. Wisadā sind minas us-
staitamas tā sinams faktors muhsu tagadejā masgruntneeku faim-
nezibā. Mehst newaram parehset, kas buhs pehs peesdefmit
gadeem, bet, eewehrojot pasiahwigas walstidshiwes wajadhibas,
es nealofschos fazidams, ka pehs peesdefmit gadeem semneeku
lahrtai tapat buhs japeedatās pee walfis isdewumu nastu ne-
schanas, kaut ari schis nastas nahku ne mahju ispietshanas
naukā, bet zitadā weidā. Eewehrojo: nu pagasta nodolkus, kas
leelgruntneekem naw jamaska, tahla' zetu nodolkus, kas leel-
gruntneekem eewehrojami mafati nekā masgruntneekem, katts,
domaju, man peekritis, kad ngdolkus, to v. Dettingens leelgrunt-
neekem aprehkinajis uf 2 rubl. no defetinas; es masgruntneekem
peenemshu uf 10 r. no defetinas aramses. Izhstibā tee ir
augstaki. Tā tad tee atswer neween tos isdewumus, kas leel-
gruntneekem bij leelaki pee ehfās eelika kapitala, bet pat wehl
pahrspehji. Kamehr leelgruntneekem galigā isdewumu summa
uf no defetinas aramses ir tepat 39 rubl. no defetinas, tikmeh-
masgruntneekem ta fneehsās ishtenibē par to pahri, lai mehst
ari, weenadibas deht, weenamam schie summu tilpat leelu. „Tā
tab, neefshatit laulu apstahdashcham schaurakā nosihmē“, —
faka v. Dettingens, — „mums jarehkina tuwu pee 39 rubl. ge-
neralisdewumu uf no defetinas aramses... Ja nu eeweh-
rojant, zil leela summa schie wehl japefshata, kas jaisod preefesh
kalpu un strahdneeku algofshanas, tad fapratishim, ka schiejeenes
laurfaimnezibai jaenes daubs waira, brutto rehshinot, lai wa-
retu wispirms faimnezibas isdewumus segt, nepeefshatit nemaf
to kapitalu, kas eeguldits kulturejot aramsēm.“

„Staidru aprehkini par to, kahds kapitals flehpjās muhsu
laurfaimnezibā, kati gruhti peewest, —“ faka v. Dettingens.
„Schie no manis peewestee staitli wenigi rahda to wispahri-
go stahwolli, kahdā atrodās muhsu laurfaimnezibā. Uf teem, kas

paschi naw laurfaimneeki, muhsu faimnezibas weegli dara loti
spihdofschu eepaidu: dishchās, staltās ehkas, brangee lopi, kreetns
nedshiwis inwentars, to wisi usluhko tā pahrpilnibas un bagati-
bas sishni, negribedami nemaf redset medaka otu pusi: zil
gruhti eefahst faimnezibu, kas praša tahdu kapitalu, zil leels
kapitals wajadfigs kairu gabu preefesh schie ehlu kapitala pro-
zentu maffashchanas, preefesh schie inwentara uftureschanas un at-
jaunofshanas. Teem, kas paschi naw laurfaimneeki, gauscham
gruhti kaut ari tikai tuwaku pahrschatu eeguht par teem nosa-
zijumeem, kurdōs atrodās laurfaimnezibas rashofshana. Parasti
schie mehds mehrot pehs industrijas un amatnezibas apstahku
mehraulkas.“

Zit beeshi dshird issafam domas, ka pat shtitafajōs gabōs
aramseem wajagot isdot tihru atlitumu. Izhstā sehklas labiba
tatschu isdodot rashu, sinamu graudu no grauda, tā tad — at-
litumam jabuht katreif. Atbildot uf schie jautajumu, mums
masleet jareekātās wispahrigajā laurfaimnezibas literaturā.
Wispirms no katra gada eenahstuma jaatstaita faimnezibas
isdewumi. Baltijā tee nu, man newajadfigs femishki aifrah-
bit kamdeht, ihsti augsti. „Schie isdewumi ir daubs leelaki,
nekā allash domā. Tad jau wajaga loti labas semes, kati ba-
gatas rashas, kati daubs inteligences, usrauhshibas un laimes,
ja laurfaimneeks wisus parastos dashchados faimnezibas isdewu-
mus war segt ar 75 procentem no brutto eenehumeem.“
Schos Rosenberga-Lipinska wahrdus v. Dettingens pilnā sind
atteezina ari uf Baltijas apstahkleem. Katts fapratiss, ko tos
nosihmē preefesh laurfaimnezibas staidra atlituma, kad pee pa-
stahwigeem faimnezibas isdewumeem — un tee no rashas ba-
gatibas un produktu zenas loti maf grosās — faimnezibas
brutto eenehumi stipri pamafinās. Bet ari labibas semās
zenas beidsamōs gabōs ir stipri pamafmajuschas laurfaimnezi-
bas brutto eenehummus. Dettingens schie eenahstumu fashfcham,
deht labibas zenu shtidshchanas, aprehkinajis tikai uf 25 pro-
centi. Katts laurfaimneeks aifshs, ka ishtenibā schie prozents
ir gan augstaks, bet ne femaks. Gadus defmit, peespadfmit
atpatal muhsu labibu wareja neween schie pat labi pahrdot, bet
ja bij kahds pahrpalikums, par weenahstigu zenu pahrdot ari
Walar-Citopā. Wifa laurfaimneziba pa leelakai dakai pama-
tojās pee mums uf graudu faimnezibu, pee tam, rehshinot
zaurmehtrā labibas zenas uf rubli lihds 1 rubl. 10 kap. pudā,
defetina aramses dewa 10—15 rublu leelu tihru eenahstumu.
Schie tihrais eenahstums nu bij semesrente, kauschu gan
ishtenibā, wahrda sinistā nosihmē, ta nebuht ta nebij. Atstaitot
no schie tihra eenahstuma wisus isdewumus un semē eelika ka-
pitala zinses, muhsu laurfaimneeki fanehma tik wehl zinses par
to kapitalu, kas eeguldits ehlu buhwē un aramses kulture-
shana, kamehr preefesh semes rentes, wahrda tehnistā nosihmē,
nekas nepalika pahri. Dettingens no wifa ta nahk pee sprees-
duma, ka muhsu laurfaimneziba sen atrodās tahdā stahwolli,
ka no semesrentes, schie wahrda pareishā nosihmē, newar buht ne
runas. Tikai femishki labōs apstahklōs, leelpilsehtu tuwumā,
laurfaimneziba dewa tahdus eenahstumus, ka pehs wihu isde-
wumu segshanas wehl palikās kas pahri preefesh semesrentes.
(Turpmal beigums.)

No ahrlsemem.

Kreewijas kara-spehks atstahj Mandshuriju.

Ka Kreewijas kara-spehks fahzis atstahj Mandshuriju, to
sinoja jau „Kreewu tel. agent“. Tagad nu laifraksti pasneehs
par atstahshchānu plashchālas sinas. Selosim schie „Duna-Zeit.“
sinojumam.

Ar pagahjuschā gabā 8. aprili Pekinā starp Kreewu un Sihu
noslehtu lihgumu Kreewija apnehmās gahdat prom sawu kara-
spehku no Mandshurijas, kuru ta pa Sihnās juku laiku bij eeneh-
musi. Tagad nu ar 13. aprili Kreewijas armija atstahjusi Mukdeni,
Mandshurijas galwas-pilsehtu. Rā lihgumā tas bij jau no-
fajits, Kreewija apnehmās ar sawu kara-spehku atstahj gada
laikā Mukdeni un Kirinas apgabalu, staitot no lihguma paraf-
stichanas deenas. Wehl pehs sechu mehneschu notezeshchanas,
t. i. lihds schigada oktobra mehnescha otrai pusei, Kreewijas
armijai jaatstahj Mandshurijas seemeka prowincēs. Pehz tam
Mandshurijā wajadsetu paliktees tikai tildaus Kreewu saldatu,
zil wajadfigs preefesh jaunā dshelzeta lihnijs apfargashchanas.
Schie dshelzeta lihnijs usstaitama tā faru lihnijs no leelā Sibir-
rijas dshelzeta un eet zaur Mandshuriju uf Kreewijas kara-
ofsu Port-Arturu un wehl dibinamo Kreewu pilsehtu Dalnij.
Tagad nu sino, ka Kreewija folijusees Sihnai, tikai tad ar
sawu armiju atstahj pahrejšās Mandshurijas dakas, kad Sihnā
dōb Kreewijai sefokshus folijumus:

1) Neweena Mandshurijas osta waj pilsehta nedrihtsi turp-
mat tilt atwehrtā swhschu tautu tirdshnezibai; 2) neweena swh-
schā walsts newar no jauna tajās nodibinat sawu konsulu ama-

tus; 3) nelahdus šveščianteeschuš, isnemot Kreemus, nedrihsti ušnemot Mandšurijā fabeedriģā un walfis deenešā; 4) Mandšurijas pahrwaldiba paleel nepahrgrofta; 5) Mintšwangs oftas eenaštumi janodab Kreemu-Kihneeschu bankai; 6) Kreemu pahrwaldiba nodibināma ihpašča sanitates padome; 7) Kreewijai peeder teefības, eerihšot uš wifem Kihnas dšelsjekeum Mandšurijā fawa ihpašča telegrafa līhnijās un 8) neweenu pee Mandšurijas peederigu apgabalu nedrihsti nodot waj pahrdot lahdai šweščiā leelwalfij.

Bet prinzijs Tšingis, tā tahtaf sino, atraidijis šhos Kreewijas prašjumus. Kā no Pekinas sino, Kihnas waldiba to darijusi tamdehļ, ka Anglu un Japanas preefšstahwji Pekinā beedinajūšči prinzi Tšingu, ka tahtā gadījumā, ja Kihna paklawištahot Kreewijas prašjumus, izšelschotees tamlihdšigās juftas, tā pahris gabu eepreefš Kihnā. Seemel-Ameritas Sabedrotās Walfis gan nepeebedrotoes Anglu un Japānu kopigam prašjumam, bet, tā „Kreemu tel. agent.“ sino, eefneegšhot Kihnas waldibai fawu ihpašču rāftu, kurfch galwendš wlfšendš buhšhot tomehr ar teem pašcheem pagchrejumeem, lahdus uštahdijūši jau Anglija ar Japānu.

Tahda ir šchimbrihšcham Anglu un Japānas Pekinas juhtim rihšofchānās. Waj minū waldibas wifdš šihumdš peefritis šchāi rihžibai, to rahdis nahlotne. Ihpāšči, kas uš Japānu šihmejās. Winas fazenšiba ar Kreewiju wiswairs ir Korejā, turpretim Kihnā, kur Japānai til leelas preefšchrozības šaimneezijā sinā, winai naw nelahda noluhka fajelt jaunās juftas. Kri no Sabedrotām Walfim naw Kreewijai šagaidama preefšiba, pehž tam, kad Kreewijas kuhnis Pekinā ar rāftu ištahdrojis Sabedroto walfiju waldibai, ka Kreewijai naw nelahdi launi nodomi pret tām.

Kas uš Wahžiju atteezās, tad ta pilnigi peeweenojās Kreewijas austrumu politikai, tā ari Kreewijas rihžibai Mandšurijā. Grahšis Būlows jau neweenu reiš ween ištahdrojis, ka Wahžijai Mandšurijā naw nelahdas politikas intrefes un loti maš tirdšneezības intrefechu. Ka Mandšurija teel padota Kreewijas waras eefpaidam, tas jau eewehrots dašchdš agrafds un femištchi 8. aprill 1902. g. Pekinā nošlehgtā lihgunā, pehž fura nofajizjumeem Kihnas waldibas rihšofchānās Mandšurijā štingri apwešchota. Pate Kihna Mandšurijā, til ilgi, famehr tur ušturdšs Kreewijas armija, drihsti titai tildaudš saldatu turet, zil atļauj Kreewija. Tiltihdš Kihna paleelina fawus špehškus Mandšurijā, tuhliit par to jafino Kreemu waldibai, fura tad, famehrā, pamairo fawus pulkus šaiminu apgabaldš. Wispahrigi Kihna titai pehž tam drihsti pawairot fawu karašpehšu Mandšurijā, kad Kreemu armija to jau atšahjuši. Tas, tā teiktš, minets jau 8. aprila lihgunā un tā tad Anglijas un Japānas pahrmētumi nedibināti, ka Kreewija titai tagad gribot Mandšuriju padot fawai kontrolei. Mandšurija joprojam paliks pee Kihnas, ari pehž tam, kad Kihna ištahdrojis Kreewijas prašjumus, ar kureem til wehl škadraht teel noteiktš, ka Kihneeschi nemar wis Mandšurijā darit, kas teem eepatihštās, bet žitadi Kihnas waldibu nelā neapgruhtina.

Waldineeku weefofchānās.

Itālijas tehnišam Wiktoram Emanuelam šhonebel fane-mami diwi kroneti weefi. Pirmdēen atbrauzis Romā Anglu tehnišch Edwards, kurfch apzeemos ari pahwestu. Sesideen šagaida Wahžu Keifaru Wilhelmu. Tas laifam pahwestu neapzeemos. Kā allašch, tā ari šchoreiš waldineeku apzeemojumus šchibjās dašchabi ištahlot politikā nošihmē. Gewehrotoit turklatš tehnišā Edwarda gaidamo apzeemojumu Parifē, dašchi laifraštij jau pat rund no nahlamas Frantšchu-Anglu-Italeešchu fabeedribas. Tāfchu naw domajams, ka Itālijai buhtu leela patifschana atraifitees no treifšabedribas un nodotees Frantšijas un Anglijas warā. Kadehļ Anglija tagad meklē draugus, uš to jau ešam fenal aifrahbijūšchi. Tāfchu naw to šchahbitees, ka Frantšija, uš Anglijas laipnibu ar tahdu pat laipnibu atbildedama, tomehr paliks uštiziga diwifabedribai.

Wahžijā pa nulejo negaišu laiku pehž awištchu sinām dabuštchi galu pawifam 194 žilweki.

Tahlat no Hamburgas sino, ka pehdejās wehtras laifā no grimuštchi 83 fugi, 246 fugi wairaf waj mafaf fabofati un lahdā 223 žilweki juhrā nošihšufchi.

No Konftantinopoles sino, ka Lūmas Albaneeschi un weena dala no Ipeļas Albaneescheem pašmojūšchi, ka mini peenemot reformas. Žiti Ipeļas un Dšalomas Albaneeschi bomažot wehl pretotees reformām. Pee Strumas upes 14. aprill bijuše nopeetna faburšme Turku kara špehšam ar lahdū no jauna parahbijūšchos Bulguru bandu. No Biolijas sino, ka turp aifwefts daudš apzeetinatu Bulguru, par kureem domā, ka tee ir nemeerneeku dalibneeki; štarp wineem atrada ari garidšneekus.

Wenezuelas prezidents Kastro nule ištahdšis pawehli, fura leezina, ka ne pahrmahžības no ahreenes, ne eefšchēji dumpji naw pašpehjuštchi mafinat wina pahrgalwibu. Pawehle proti nofata, ka Wenezuelā dšihwojofchi ahreemneeki titai tad drihsti meklet fawās waldibas apfardšibu, kad wifš Wenezuelas teefu žeki ištahgati, waj kad pahrefahpti štarpštahstee lihguni. Tahlat ahreemju fabeedribas nedrihsti Wenezuelā dibinat nelahdas fawu beedribas un ahreemneeki nelahdā sinā nedrihsti peedalitees politikā dšihwē. Ažim redšot Kastro grib atkal Kiržinat ahreemju waldibas.

No eefšchsemēm.

No Peterburgas. Kā „Kreemu tel. agent.“ 16. aprill sino, ištahdšis Wisaughtafais utafs par jaunu kriminalistikumu ištahchānu.

„Walfis likumu un pawehlu krahtumā“ nodrukats waldibas rihšofjums, par pašpirinata apfardšības štahwofka eewefchānu Kijewā un apfahrtne.

— „Deenas telegramas“. Šch. g. 12. aprill ištahdšis pawehle par „deenas telegramu“ eewefchānu priwatā šatifikmē. Šchis telegramas adrešateem noštahs titai deenu, no pulšt. 7 rihā lihšdš pulšt. 7 wakarā. Uš tahdam telegramān jaušrafta preefšchā wāhrdš „dnevnaja“, par to ihpašchi naw jamafšā.

No Peterburgas. Pehž 1900. gada laifchu šchaitifchānas panahštumeem Peterburgā, preefšchpifchētas lihšdšrehšnot, ešot pawifam 1,439,613 eefšchmotaju, tā „Wald. Wehstn.“ rāfta.

No Peterburgas. Respehžigu rāftneeku patweršme. Šche miruštchais bankas direktors W. Golubewš nowehlejis 150,000 rublu patweršmes želchānai preefšch rāftneekem, kas aif wezuma palikuštchi nespehžigi. Šihlaks projekts ehšas želchānai un mahžās lahrtiba un ušneemšchānas nofajizumi jafatahdā teštatora mantineekem un lahdāi rāftneeku komištjai.

No Peterburgas. Tautas apgaismošchānas ministrija ištahdrojuši, ka laifchu (bešmafšas) laifitawās un bibliotekās eewetojamas grahmatas Latweešchu un Igaumu walodā, beš parafšās ženjuras, wehl luhšojamas žauri no Rīgas mahžības apgabala furatora padomes, tapat tā tas noteel ar elementaršolu biblioteku grahmatām.

— Uš Rīgas mahžības apgabala furatora eekufstinatu jautajumu par to, kā atweramas feeweefchu amatneezības školās, klafes un amatneezības kurfš, no peenahžigās pufes ištahdrots, tā „Dün.-Zeit.“ sino, ka tahdas eestahdes, kurdš amatneezijā ištahdšiba teel pašneegta weenigi ar praktištū nodarbošchānos, atweramas no furatora, šafinotees ar gubernatoru.

— Dšehreenu pahrdotawu štaitš Baltijā, pehž „Rištch. Weftn.“ sinām, šchimbrihšcham šchahdš:

Krona dšehr. pahrdot.	Privat. dš. pahrd.	Kopā.
Widsemē	247	383
Kurfemē	91	135
Igaumijā	66	56
		122

Tā tad it uš latru dšehreenu pahrdotawu nahš šchahdš eefšchmotaju štaitš; Widsemē — 2143; Kurfemē — 3090; Igaumijā — 3533.

No Maskawas. Smalkšs deedeelneekš. 9. aprill šche apzeetināts lahdš reiš deedeelneekš. Tas ištahdšes žitā weeta par nabaga atteeri, žitir par to weetas atlaifšu eerehđni, ištahgatu šubdentu un t. t., un wifur ubagojis pehž naudas. To apzeetinot wina kabatās atrafšas wairaf wehštules ar 3—25 rbf. eefšchā, kuras winom peenahštufchās uš tahdeem ubagojumeem. Wispahrtištahšchālais pee tam tas, ka šchis deedeelneekš ir labi pahrtizijšs dšelžela eerehđnis, kas pelna 1200 rbf. gadā. Pee pahrlaufchānāchānas wifšch atšinees, ka neihšajā laifā — pahra nedelās — famehr peefopis fawu jauno „amatu“, eefšchwojēes wairaf tuhštufch rubldš.

No Rištchinewas. Waldibas pašmojums par nemeereem. „Wald. Wehstn.“ rāfta: 6. un 7. aprill meetejeem Šchihbu eefšchmotajeem ušbruka lahdš štahdšneeku pulks. Nemeeri fahkās ar Šchihdeem peederigu pahrdotawu un Šchihbu ištahpifchānu un ahtri pahrwehrtās par mišpahrigu trazi. Kaut gan polizija un ahtri atfauktais kara špehšs ženidš šagahbat meeru, nemeeru ištahkotoji ištahdšiba pa wifu pilšchtu, ištah Šchihbu nomeem logus (pee kam nejaufchi ari wairaf křištiti dšihwofli žeeta), ipofitija un nolauwija mantu. Nemeeri nahlofchā deenā atfahrojos un pahrwehrtās droudošchi: notifa wairaf nopeemas faburšmes, pee kam leetoja neweenu atmenus un nuhšas, bet ari štangas un rewolverus. 37 žilweki tapa nogalināti, lahdšas 75 perfonas gruhiti eewainotas un lahdšas 200 perfonas dabuja weeglus eewainojumus. Nahwes žehloni bijuštchi weegli ištahnam, tadēhļ ka gandrihš wifas bruhžes bijuštchās galwā un žehluštchās no fmagēem preefšchmetēem — šadragatu mehbeku došām, mafšas gabaleem un nuhžām. Lihšus ušfchēhst tadēhļ nebijis wajadšigs. Šchihbu štimuizā gulot 62 gruhiti eewainotas perfonas, kuras ari gandrihš weenigi galwā eewainotas. Wairaf perfonas šchahšchāligi šatropotas: beguni eefšiti, ažiš un šobi ištahi un šchokli šadragati. — Uš Rištchinewas polizijmeštara uštahzinajumu — eefšchmotaji šalafot un šanefot polizijā pa nemeeru laiku uš eelām un klajumeem ištahfītās leetas. Uš eefšchleku ministra pawehli Rištchinewas pilšchēti un aprinkē eewefši pašpirinatas apfardšības nofajizumi.

Mogilewā, tā „Wiršch. Weh.“ sino, tautas apgaismošchānas ministrija projektoit pašlaban atwehrt uniweršitati preefšch Kreewijas seemel-reertrumu apgabala. — Wīlnas mahžības apgabala furators turklatš ešot aifrahbijis uš Mogilewu, tā uš pašchu derigato pilšchtu preefšch jaunās uniweršitates. Awifes špreefch par šcho jautajumu dašchabi; tās min Wīnšu un Witebtšu, kamehr wifš wairums aifštahw domas, ka Wīlna buhtu tam noluhšam pati derigatā weeta.

No Wlagoweštchēnšas. Šchejeenes Kihneeschi, tā laifraštij sino, bodotees no Wlagoweštchēnšas projam uš Kihnu, šchēhšot fawus weikāus, noturot šlepenas šapulzes un mišpahrigi parahdot femištchu atturibu. Weeteje laifraštij atšihšot, ka tās ešot loti draudošchās šihmes preefšch Kihnas apfahškeem un ka Kihnā warat šagaidit tamlihdšigu Eitropēešchu štaktechānu, tā pahris gabu etpafaf.

Widsemē.

No Rīgas. Rīgas Latweešchu Beedribas runas wihru šapulže fawā pehdejā šapulžē nošchmuši: 1) eerihšot augšchējo ehdamo šahli preefšch teatra šajē weidā; 2) peenēmi ištahdšatos štatus par štahž- un Wifdemu šafes nobibināchānu pee Rīgas Latweešchu Beedribas un 3) nobibinat pee Rīgas Latweešchu Beedribas teatra pašahwigu orkeštī. Šchim preefšchlikumam „Wald. Wehstn.“ peeneb pašchahu pašchaidrojumu. Tiltahb no amifchneezības, tā ari no teatra amelleetaju pufes mišpahrigi aifšihš, ka tagadejais Rīgas Latw. Teatra orkeštīris neipšilda tos prašjumus, lahdus no šahrtiga teatra orkeštīra publika drihsti prašit un praša. Šuhrošchānās par štaktu muštū žehleenu štarpā ir wehl tomehr tas mafafais eemešs, kas

Teatra Komifiju špeefch raubšitees pehž lihššelkeem, tā nobibinat pašahwigu orkeštī. Šaubējumi, kas želās no ihreta orkeštīra, top Latweešchu teatra leetai nepanešami. Tad šelo tuwaks aprahdijums par launumeem, kas želās žaur pašahwiga orkeštīra truhkuma. Šagaida, ka tagad, ar tahda orkeštīra nobibināchānu, šchee launumi tiks nomehrti. Teatra komifijas buhšchēmu nahlofcham gadam uš 35,692 rubleem šapulže awštīrināja. Kā delegati no žitām beedribām tifa eewehleti teatra komifijā: Rīgas Latweešchu Dšebafchānas Beedribas preefšchneekš A. Grūnwaldā fgs, Palihtšības Beedribas „Seeds“ preefšchneekš J. Wšholina fgs un Pawašara Beedribas preefšchneekš J. Dreiberģa fgs. — Reina školās kuratorit A. Dombrowšy fgam atšalotees eewehleja muhrneeku meštara L. Neuburga fgu. Par furatorijas ložkeem awštīrināja W. Grošwald, Šch. Berg un J. Šafdin fundes.

No Rīgas. Rīgas pilšchētas domneeki fawā pehdejā šapulžē 14. aprill šch. g. štarp žitū nošchmuštchi, preefšchirt 209/; kwadratu ašis leeku femes gabalu amatneezības školās želchānai par peeminu Keifaram Aleksandram II. 1900. g. pilšchētas dome atšahwa Rīgas Latweešchu Beedribai femes gabalu pee Puštchliņa bulwara Latweešchu etnografifšās mušejas un amatneezības školās ehšas želchānai. Beedriba apnehmās eefahš ehšas želchānu triju gadu laifā, kurfch laifš aptežeja šcha gabo 15. martā. Tagad beedriba eefneegufe luhgunu pilšchētas waldēi, lai pagarinātu šcho laiku wehl uš trim gadeem, t. i. lihšd 1906. gada 15. martam, tapehž ka lihšdšchim minētās ehšas želchānai wehl neešot šafrahta wajadšigā nauda. Dome, uš pilšchētas waldes preefšchlikumu, paklawištā luhgunu.

No Rīgas. Rīgas Latweešchu Beedribas Sinibu Komifijas wafaras šapulžes, tā S. Kom. preefšchneekš Wold. Maldons sino, tiks noturetas šchogad otrdeem 17. un trešchdeem 18. junijā. Sinibu Komifija luhšdš wifus, kas tad wehletos laifit fawus darbus, tos peeteikt Sinibu Komifijas preefšchneezibai. Preefšchlaštijumi un ari wifš referati jaefneedš Sinibu Komifijas preefšchneezibai wehllafais biwi nedelas preefšch wafaras šapulžem. Buhtu wehlejšams, ja darbu nolafifchāna neilgtu ir puštundās.

— Widšemes tautškolotaju šawštarepejas palihtšības beedribas štaiti, ar waldibas atļauju, pahrgrofti tahdā sinā, tā no 1. janwara šch. g. titlak ihštee, tā ari weizinataji beedri war mafaf 3 rubli beedri naudas, agrako peezu rublu weeta.

— Školenu laifraštēem jau pahris gabu tā štolu waldes ištahd atļaujas. Šchimbrihšcham tahdš štolenu laifraštis ištahlot ari pee Rīgas Aleksandra gimnāfijas, ar — nošchumu: „Jauni špehšči“, Kreemu walodā. Laifraštis teelot ištahdš (laiflam hehtografets) diwi šimts ekšemplards.

— Rīg. L. W. Waldemara Juhrenezības Nodala 11. aprill šch. g. notureja fawu beedri šapulži. Nolaifija preefšchlikumu par lihššelkeem, lahdēem aifšargat šwejneeku dšihwifšas pret nelaimes gadījumeem uš juhras negaiša laifā. Šwarigafee no šcheem lihššelkeem buhtu: šignali, juhrneekem labi pašihštandš un leetošās forku weštes un glahšchānas rinki, kuri lihšdš šchim no muštū šwejneekem neteefot leetoti. Tā ka šchis leetas ešot lehtas (forku wešte mafšā ap 3 rbf.), tad šwejneeki weegli tās warot eegahdatees. Šapulže šchadam preefšchlikumam peefrita, Dirs lihššelkis buhtu šwejneeku laimu pahrbuštme ar žeetu beki, waj laut lahdš žits eerihšojums, kurfch aifšawetu laimu peefmelšchānos ar ušdeni. Pehđigi dašchi beedri, kuri pašchi nodarbojuštchēs ar šwejneezibu uš juhras, loti pahreleežē nošchi ištahjās par ešas leetošchānu wilmu plihšuma nomehrtchānai un juhras apmeerinašchānai ap laimu. Šapulže ušdēmu dašchēem ložkeem ištah, lahdšas ešas šchim noluhšam wisnoberigatās, tā tās no laiwām buhtu wifšlabat leetojamas. Pehž eewahštām sinām ešas leetošchānos jautajumu nodala wehl reiš apšpreedšis, un ja tas ištahdšēes par derigu, ištahdš preefšch juhrmalneekem femištchu, weegli šaprotamu pamahžibu par ešas leetošchānu.

— Jauns laupitajs. „Wald. Weftn.“ referē šchahdu, preefšch Rīgas apštahškeem šihmigu prahwu. Rahdš 16 gadu wezs Žehlās Seebērgs eelaufēes Dihla eelā dšihwojofchu Wefmanu dšihwofli, tur gandrihš nošchānbis mahžās weenu palikuštchu diwpaštmit gadus wežu meiteni un nolauwijis dšehbes apm. 200 rublu wehrtibā. Tahlat tas patš Seebērgs eelaufēes Eefšch-Rīgā, Žetes Wallenftein pahrdotawā ar žitū rofā. Pee šchis pehdejās šahšības Seebērgs aifinās par mainigu. Apgabalteefa aifina Seebērgu abās leetas par mainigu un nošchpreeda winam trihs gadus žeetuma.

No Rīgas. Rīgas lombards atližinājis 1902. g. 27,594 rubli 91 kap. tihras pelnas, tā ka lombarda kapitāls no 216,778 rubli pawairojēes uš 244,373 r. 60 l. 1902. gada ištahdš pret 95,479 šihlām 863,227 rubli aifšleenejumu.

No Rīgas. Brihđinajums. Šwehriņats adwofats Baums, nelaiķes Katrinas Dombrowšy mantas furators, eefšchijis „Dīna-Žig.“i“ šchahdu brihđinajumu; Pehž Katrinas Dombrowšy, dšim. Kempeter nahwes, 14. martā 1903. g. bija nošchudšchi 3 blanko wefšeli, kas parafititi uš wefšelu papihšreem, par 50,000 rbf. latrs, ar parafistu „K. Dombrowšy“, par laim ihštenibu nelaiķes mantineeki Bernhards Dombrowšis un Emilija Reinfeld, tā nelaiķes nepilngabigo behrnu aifšildni ištahdšchānas. Tadēhļ eš, tā nelaiķes Katrinas Dombrowšy aifšahštās mantas furators, turu par peenahštumu, interefentus behšchdinat par šcho wefšeku pareifibu.

Majorošs, Rīgas juhrnald, Mahreimam Kaulinam Widšemes gubernators atšahwis, pa peldu šefonas laiku, atwehrt grahmatu pahrdotawu.

Wecetlwas pagafšā, tuwu pee meetejās baņņizās, Emilijai Šapin atļauts atwehrt grahmatu un rāftamū leetu pahrdotawu.

No Žeswaines draudšes. Žeswaines draudšē lihšdšs femtopības beedribai nobibinājis „Wefmafšas bibliotekas beedri“ (Stat. peclikumā.)

driba". 7. aprili, semtopibas beedr. telpas, kuras jaunā beedriba irē par 75 rubli preekšč trihsreifigas uftahšchānās gādā, notika jaunās beedribas atlahšchāna. Atlahšchānas runa un apfweikumi bij pilni pawašara wehsmu, saldu ilgu, gaidu, folijumu. Tā minets waj wifs, kas firdij mihšch, kas wīnu dara pilnu, leel pulstet gaidās un preekā: folijās fneegtees pehž wifa tihā, baltā — ideala; dēwa padonus, tā šchōs idealus fāneegt. — Nūdee, waj firds eeslā! — Pehž atlahšchānas bij teatrs. Iſrahbija D. Schwenta „Smalki kaudis“. Paldēes iſrahbitajeem, wīni bij puhlejušchēs! Ja šchō lugu preekšč pirmās reifes war par labu fault, ja wīna bij iſraudfita ar ſīnu, ka kaut kas labāks pirmo reif naw iſwedams: truhst i wingru ſpehlu, truhst i wajabigo lihšfektu, tad preekšč pirmās reifes tika ari iſrahbits labi. Statuwe ir glihti eerihfota, deforazijas, zil nu wīnu bij, bij weenlahſchās un ar glihtas. Walars pagahja iſhs, jo wareja ſehdet un neaptraipita bauda. Preekšč ſcha brihšcha bibliotekas atlahšchānas runa un apfweikumi ſtaneja tā ruhtā ironija pret patešo dſihwi, kura brauz pa ſawām ſleedēm un nelaujās wis til weegli grofitees. Bet zereſim wīnu labu no nahlotnes, kura miršs tihā gairnā. — Daudš ſpehla un iſturibas jaunajai beedribai, apſolitos folijumus mehrtim tuwinot. J. P.

No Wez. Pēebalgas. Šejeeneeſchi ſehllu eegahdajās no ſkreemijas. Pagats aiſnehmās lahds tuhſtoſchus naudas no wezā magafinas lapitā. Nauda, par kuru eepirka labibu, nomakfajama pehž trim gadeem. Pagasta weetneeki noſpreeda no magafinas labibu uſ preekšču iſdot itai lahdeem fainneekem, kuri buhs eesuhitjuſchi pag. waldei parafſitu luhgumu un wehl itai tad, ja pagasta weetneeki buhs ar meeru. — Šejeeneeſchi druſtu nodarbojās ari ar biſchlopibu. Jawehlās, ka ſewiſchli ſkolotaju lungi pamudinatu ar ſawu preekščihmi uſ biſchu kopſchānu ari fainneekus, jo wīneem jau weeglaſ ſaprotamas un peerjamas biſchlopibas grahmātas. Zneſchmaleetis.

Pee Turjewas uniwerſitates, tā „Rig. Tagebl.“ ſīno, dibināſchot ſeſchās jaunās palihgu inſpektoru weetas. Wajadſigās naudas preekšč tam jau dotas no waldbibas.

Kurſeme.

No Keepajas. 15. aprili ſche atlahſta Franjuſchu ſugas lopu iſſtahde, tā tas no ſemtopibas ministrijas noſazits. Iſſtahde turpināfees 6 deenas un ir atwehrtā iſ deenas no pulſti, 10 no rihta lihš 5 walarā. Lopu iſweſchāna apſtatifſchānai noteel itdeenas no pulſti. 1—2 pehž puſdeenas. Paſſaidrojumus dod ſemtopibas ministrijas ſpezialifis v. Bodiflo.

No Keepajas. Celauſchānās ſahdſiba. Nakti no pagahjuſchās peektdeenas uſ ſeſtdeenu lahds wehl nepeenahſtis ſaglis iſbarijs celauſchānās ſahdſibu uſ Roſchu un Toma eelas Almerana kolonialpreekšču weikalā. Dala no ſagtām mantām atraſta kahdā dahrā pee Roſchu un Uliſcha eelas. Sawdejumus apſagtāis reſhina uſ 75 rbl. — Wairaf ſehrees lahdam ſaglim, kas ar celauſchānos eetizis kapelmeiſtera H. Hochpela dſihwolli (Nikolaja eelā № 11) un tur iſſahdſis 700 rublu ſkaidrā nauda. Pēhdas rahdot, ka ſaglim bijis loti labi paſiſtams dſihwolka eerihlojumus.

— Brahlis brahlim. 12. aprili, tā „Lib. Zeit.“ ſīno, lahds Fintelſteina namā dſihwojoſchais St. eewainoſis ar naſi ſawu megalo brahli galwā, tumu pee freifās azs. Zaſchaubotes, waj St. maſ wairs wareſchot rebjet ar ſcho aſi. Gadījums paſimots peenahzigām eelſahdēm.

— Nelaimes gadījums uſ dſelſzela. Nakti no pagahjuſchās peektdeenas uſ ſeſtdeenu, tā „Lib. Zeit.“ ſīno, lahds pee muiſchneeku lahrtas peederigs B. iſſehjis no wīlzeena № 1 apmehram 100 aſu no Abgulbes ſtaizijas, un til nelaimigi nokritis uſ dſelſzela ſleedēm, ka wīlzeens tam pahrgahjis pahri un B. bijis uſ weetas pagalam.

Keepajas tirdſneezibas ſkolas direktors E. Dobroſrafkows paaugſtināts iſhiena walſspadomeeka iſchīnā.

No Keepajas. Wehdigs nelaimes atgadījums aif paſcha neufmanibas, tā „Lib. Zeit.“ ſīno, notizis pagahjuſchās ſeſtdeenas pawatarē ſchejeenes lara-oſtā. Egot pahri pa dſelſzela ſleedēm, lahds jaunš zilweks, Keepajeetis, tizis ſagruhſis no lokomotives un dabuſis wahrigu trezenu pa galwu, tā fa ſaubejis ſamanu un nogahdats Keepajas ſtimnizā. Reſtatotees uſ ſneegto ahrtā palihſibu un ruhpigato kopſchānu, nelaimigais otu rihtu nomiris.

Muiſchu ſemes Kurſemē un wīnu apliſchāna ar pagasta nodokleem. Šchigada februara mehneſi, tā „Rig. Awife“ raſta, walboſchais ſenāts, iſſpreesbams lahdu no Puſes pagasta weetneekem ſchahdā leetā par Kurſemes gubernas ſemneeku leetu komiſſijas ſpreedumu eſneegtu pahrfuhſibu, dewis preekšč pagasteem eewehrojāmu un nepahprotami gairſchu iſſſaidrojumū, ka neſi noſautums „pusmuiſcha“, waj pee tās peederigais leelſchais ſemes daudsums, neſi wahrds „baſnizās krog“ un apſtahlſis, ka tajā pahrdoti reibinoſchi dſehreeni, nedod ſemes gabalam teefibu, peederet pee muiſchās ſemes, bet ka pee pagastu ſemes peeder wiſi tee ſemes gabali, kuri apſihmejami ar Wahzu wahrdū „Geſinde“, un ka par ſchahbeew eekſtatami wiſi tee, kuri pa to laiku, kad agrarlikumi no 6. ſeptembra 1863. g. nahja ſpehld, t. i. no 23. aprila 1863. gādā, atrabuſchēs ne paſchās muiſchās fainneezifā leetochānā, bet uſ nomu pagastu ſabeed-

ribu lozkeem, eewehrojot itai renteſchānas faktu, bet ne to, waj renteſchānas kontrakti bijuſchi likumigi noſlehgti, waj ne. Uſ ſcha pamata ſenāts ar uſaſu no 11. februara 1903. gādā uſdewis Kurſemes gubernas ſemneeku leetu komiſſijai taiſit jaunū ſpreedumu. Semneeku leetu komiſſija ſawu ſpreedumu taiſijufe 18. martā 1903. g., pehž kura nu Puſes „Dandſwoites“ pusmuiſcha ar ſawu Raibo krogu un baſnizās krogš teel atſihti par ſemneeku ſemes gabaleem un tamdehl apſeekami ar pagasta kluſchām un nodokleem. Šchis ſpreedums paſlubināts ari pagasta weetneekem.

Engures juhmala bojā gabjuſchu ſwejneeku palafpalizejeem pee ſolanbeles ihpaſchneeka barona von der Recke eenahjis pawifam mihleſtibās dahwanu — 810 rublu.

Engures juhmala bojā aigahjuſchu ſwejneeku palafpalizejeem ka weetejais mahzitajs ſīno, pee wīna eenahluſchās wehl ſchahdās mihleſtibās dahwanas, reſhīnot no 16. martā ſch. g.: No Garleenas ſkolotaja S. — 2 rbl., no mahž. L. Greſē — 5 rbl. 50 kap., no Kaletu draudſes — 10 rbl., no Balgales draudſes — 5 rbl., no L. G. Wlihdēnē — 2 rbl., no mahž. W. Dſchuhſtē un Zrlawā — 11 rbl., no mahž. W. K. Slehtās — 20 rbl., Gromofona Zirkal un ſchl. — 23 rbl., Dž. v. Šchrōdera — 16 rbl., no mahžitaja R. Suhrē — 28 rbl. 50 kap., no mahž. Sp. Rihžē — 1 rbl., no mahž. B. Jaunpilē — 75 rbl.; kopā ar agratām dahwanām — 4708 rbl. 59 kap. No Wina Keifara Majeſtates dahwinātee 1000 rublu iſbaliti 11 aprili ſch. g. Mahžitajs Sabowſka lgs dahwanu wahſchānu no ſawas puſes ſlehſchot ar 1. maiju ſch. g.

No Kuldigas ſīno, ka tur maija ſahlumā ſahſchotees Prattifſas ſihdlopibas kurti. Kurfu daliooneekem jamafā 2 rubli latram.

— Iwaikonis „Sarja“, tā „Wind. Zeit.“ ſīno, drihſumā uſſahſchot atkal lahrtigūs brauzeenus ſtarp Kuldigu un Wentſpili. Konkurenzes twaikonis „Abawa“, kas eeturot tos paſchus brauzeenus, ſchimbrihſcham brauzot daudš lehnaki, bet zerams, ka tas pawairoſchot brauzeenu ahtramu. Tad wehl ſchogob tihſchot bagareis Wentas upes elſons lihš Piltenei, tā fa turpmat ari Pilteneeſcheem iſnahſs ehrtata ſatifme ar Kuldigu un Wentſpili.

No Jelgawas.

Kurſemes gubernatora lgs pateizees „Kurſ. Sub. Awife“ wifem Kurſemes aprinlu preekſchneekem par wīnu ſelnigu darbibu pee kroma nodoklu peedſihſchānas ſchigada janwara un februara mehneſchōs.

Kurſemes Wiſpahrigās Aiſgahdneezibas wezalais ahrtis Hachfelds paaugſtināts koleģiju aſeſora iſchīnā.

Kurſemes Kroma Palatā paaugſtināti iſchīnās: palatas wezalais galda preekſchneeks Grebe — par koleģiju padomeeku, galda preekſchneeks Freibergs — par kol. aſeſoru.

Ceſuhitīs. Baſniza ir kriſtigo ſapulzes weeta uſ kopigu deewalpoſchānu un wīnā eeejot mums wajabſetu buht pilditeem ar ſwehtām juhtām, lai tas, lo tur dſiradam un mahzamees, mums buhtu par ſwehtibu. Deewiſchēhl jafala, ka daudš nezaprot baſnizās un deewalpoſchānos iſhto noſihmi; ſewiſchki tas ſakams par daudſeem Jelgawas Annas pilſehtas draudſes lozkeem. Mahžitaja beeſchee aiſrahbijumi, lai pa ſpredika laiku neſtaigā, neteel eewehroti: ſtaigotaji negrib ſapraſt, ka wīni trauzē ari zitus. Un tā tas atſahrtōjās latru ſwehtideenu. Wiſwairaf trauzejumu japeedſihwo ſwehtōs un ſewiſchōds atgahijumōs. Kahdu eespaudu peemehram wareja dabut no deewalpoſchānas Marijas paſlubināſchānas deenā, kad pilſehtas draudſē eewehrtija jaunawas? Aifan ſwana ſkanas, mahžitajs wed eewehrtijamās jaunawas, no forā ſpehžigi pluhſi: „Deews, kungs ir muſhu ſipra pils,“ bet ko dara baſnizeni? Waj tee peeweenojās ehrgetu ſkanām? Nē, tee pazelās no ſehdeleem, ſahpj uſ benkeem, ſarunajās ſawā ſtarpā, apbrihno eenahjejas. Man, ſchlehrsangā ſtahwot, ari nebija eephejams ſapraſt, ko mahžitajs uſ altara runāja, jo iſchuhſteſchāna un ſtaigafchāna turpinājās par wīnu deewalpoſchānas laiku. Wehletos, kaut ſchis rindinas atgahdinātu baſnizā eechānas iſhto noſihmi, kaut jele neweens nedomatu: es lahds neefmu, bet lai latris zenſtos pehž eephejas, Deema namā netrauzet ſewi un zitus. „Šchis nams ir luhgſchānas nams, nedareet to par ſleplawu bedri.“ Latweete.

Jelgawas aplahrtne lauku ſtahwolliſ ſchimbrihſcham ir loti apmeerinofchš. Seemas ſehja, loti labi pahrfemeojuſe un ari pawafaras gairā mainu pahrzeetuſe, tagad loti eeprezejina ſemtopju firdis ar ſawu kuplo ſaloſchānu. Ari plawas ſchogob ſalo ſkaiſti, ko pa balais padarija ſiltai leetus, kas tagad allaſch uſlihti. Tapat ahbolinſch ir loti labi pahrfemeojis un tagad ſahſt poſtees uſ augſchānu. Wiſpahrigi rahdās, ka ſchogob buhs agra wafara un augi eenahſtees ahtrafi nelā pagahjuſcho gadu. Dahrſōs ogaji jau iſplauhuſchi un taiſās ſeedet deegjan kupli, ahbeles un humberees ir bagatas ar ſeebu pūmpureem, tapat ari pluhmes un kirkſchi. Ar wafarejas ſehjas barbeem gan wehl neweizās, tamdehl ka leeldeenas ſtiprais leetus ſtipri ween iſmehrtjejis aramo ſewi, tā fa ta tagad nemaſ wairs lehti newar iſſchuhſi; tomehr aughtalās weetas ſemtopji jau ſahſt ſehi ſirnas un ſtahbit agros kartupekus. Ar dahrja ſaknu ſehſchānu Jelgawas aplahrtnes dahrſneeki jau naigi ween rajūds. Lauſſrahdneeku truhlumis ſchogob gan naw wairs til ſipri ſajuhētams tā ſenālās gādās, tomehr aigās ir ſtingras. Weſelibas ſtahwolliſ wiſpahrigi nemot ir apmeerinofchš. — tē.

Aprila ſirgu turgus ſchogob bija loti iſdewigs. Stalōds bija wifas telpas peepildibās ar ſtaltajeem Kreemijas rumakeem, kuru pehž ſkaita bija wairaf par 400. Uſ plaſchā turgus laula maſ itai atlika tuſſchās ruhmes, kur nebuhu pardeweji ar ſirgeem noſtahjuſchēs; pehž ſkaita te wareja wehrtet ap 600 ſirgu.

Pa leelalai dakai tee bija itai no lauzineekem ſaweſti darba ſirgi, protams to ſtarpā ari netruhſta ſtaltu lumelīnu. Pawiſam nodſihitu un wahju firdſīnu ſchogob reti wareja eeraudſit, laiſam tapehž, ka pagahjuſchais gads bija lopu baribas ſinā weens no labafajeem un ari labiba ne wifai dahrga. Zenas par ſirgeem bija iſhieni aughtas. Ari wezaki darba ſirgi tika ſtipri meleti.

Ahprahā paſtrahdats ſleplawibas darbs. Zeturteen 17. aprili ap pulſten 1/29 preekſchpuſdeenā Leelajā eelā Friedlāndera namā, kur ſchejeenes eemihneeks, apmehram 50 gadus wezais Šchihds Warſchaueris bija eerihlojis maiſes zeptawu un pahrdotawu, garamahjeji iſhīnāda zilweka waimanafchānu. Tā atſahſtis gorodowojs un durwis atlauſchot parahbijās ſchahds breefmigs ſtats: Uſ grihbas maiſes pahrdotawā guleja beſ dſihwibas W. ſeewa, apmehram 45 gadus weza un 6 behrnu mahte, ar aſinim nopluhbuſe. Kā iſrahbijās, tad wīnas wihrs ahprahā tai ar 10 mahrzīnu ſmagu bumbu eefitis wairaf reifes pa galwu, tā ka nelaimigā drihſumā jau iſlaiduſe garu. Ahprahtigais wihrs laiſam, eepreekšč nowehrodams, ka wīna ſtrahdneeki aiſeet brokafit, eesauzis ſewu pahrdotawā un tad tai uſbruzis.

Sahdſibas. Palejas eelā № 32 dſihwojoſchais Jelgawas otras gilbes tirgonis Meſſanders A. 7. aprili ſīnoja polizijā, ka tani paſchā deenā no rihta iſ wīna dſihwolka wīnam iſſagtas dahdabas leetas un weſcha 25 rublu wehrtibā. Šchīnī ſahdſibā peenahſta kahda pee Remtes pagasta peederiga Agneſe W., kura pee A. Kalpojuſe par deeneſimeitu. Dahſchās no A. ſagtajām leetām un weſcha atrafas un nodotas apſagtojam. — Jelgawas pilſone M. K., kura dſihwo ſrangihſeru eelā № 70, ſīnoja polizijā, ka 5. aprili deenā iſ wīnas aiſſlegha ſtapa, kurſch atradees wīnas dſihwolka preekſchnamā, ſkapi ar palafſtitu atſleghu atſlehdot, wīnai iſſagtas dahdabas leetas, apmehram 3 rbl. 30 kap. wehrtibā. — Nakti uſ 5. aprili iſſagtas kahdam ta paſcha nama eedſihmotajam Jelhlabam St. iſ wīna aiſſlegha ſtallifcha dahdabas drehbes, 14 rbl. wehrtibā, pee ſam ſtallits tapis ar palafſtitu atſleghu atſleghs. Šchīnī ſahdſibā kriht aiſdomas uſ kahdu M. K., kura dſihwo tani paſchā namā un pee kuras ari atrafas dahſchās no ſagtajām drehbēm.

Wiſjannafās ſīnas.

Kreemu telegrm. agentura.

Maſkawā, 16. aprili. Par weeminu, ka Keifara Majeſtates tagad apmellejuſchās Maſkawu, grahſs Orlowš Dawidowš dahwīnāja muiſchneeku patweſfmei par labu 50,000 rbl.

Berlinē, 29. (16.) aprili. Uſ peepraſijumu, waj un tad tils uſteikti lihſſchīnejeee tirdſneezibas lihgumi, grahſs Poſadowſkis atbildēja, ka walſis konzlerim ſchimbrihſcham neeſot eephejams noteikt, kad lihſſchīnejeee lihgumi tils pahrmainiti ar jauneeem.

Soſijā, 29. (16.) aprili. Awifes ſīno: 15. aprili, 2 ſelometrus no ſaloniteem, uſ Deedagalas lihņijas tifa uſſperis dſelſzela brauzeens, kurſch weda bataljonu Turku ſaldatu. Ceſſahluſchās ſihwas ſadurſmes pee Troſtowas, Dſchumas un Zitur. Dahſchus pār robeſchu pahrebehuſchus bandeneekus apjeer tināja Bulgaru polizija. Turku waldbibas eeflahdes aplaſa Maſkodonija eedſihmotajeem eerotſchus.

Soſijā, 29. (16.) aprili. No aiſwalar deenas ſahlot ploſiās pee Strumas kraſteem ſihws zihnifſch ſtarp Turku ſaras ſpehlu un leelu Maſkdoneeſchu baru. Kahda Albaneeſchu ſapulze Pſchirendā nolehma, pee ſultana proſiti, lai Auſtrija atdod atpakał Boſniju un Herzegowinu, nelahds ſweſchus konſulus nezeest ſemē un aiſlawef reformu eewehſchānu. („Balt. Weſtin.“ ſpej. telegr.).

Naudas kurſs.

Peterburgā, 14. aprili 1903.

	Pahrb.	Pirž.
Baltijas wagonu fabrikas aſzijas	—	983
„Penifka“ aſzijas	—	96
4 1/2% Kreemu walſis rente (1894)	97 1/2	97
5 1/2% I. prehmiju aiſnehmums (1864)	442	440
5 1/2% 2. (1866)	342	339
5 1/2% muiſch. ſemes bankas prehmiju aiſn.	303	300
4 1/2% eelſchējais aiſnehmums (1887)	—	—
4 1/2% Kreemu konj. dſelſzela aiſnehm.	—	—
4 1/2% Kreemu ſemm. kred. ſihlu ſihmes	—	96 1/2
4 1/2% Sw. Peterburgas pilſ. obligazijas	—	94 1/2
4 1/2% Harlowas agr. bankas ſihlu ſihm.	—	94 1/2
4 1/2% Wilnas	—	93 1/2
Sw. Peterburgas diſkonto. bankas aſzijas	—	378
Kreemu bank. preekšč ahrejas tirdſn. aſzijas	—	335
Rigas komerz. bankas	—	—

Baſnizās ſīnas.

Keepajas Sw. Annas baſnizās draudſes ſīnas no 7. lihš 13. aprilm. Uſſauntti: Kriſchus Dalbinſch ar Wabi Graſne; Kriſchjahnš Ruſchewiſch ar Annu Šcheide; Peters Jafobſons ar Margreitu Olin; Klahws Langmans ar Karolini Uſſabeti Šwejnēf; Janis Stalejs ar Anetti Silberman; Šermanš Zinoſſis ar Annu Karul; Griſs Remes ar Annu Kopeif. Lantati: Ernſts Strehneeks ar Lihti Teberneel; Alfelds Šchulſ ar Annu Dufur; Roberts Auguſts Behrſinſch ar Wiſt Krolej; Jahnis Aldermans ar Annu Burgis; Jandriſs Groſſinſch ar Margreitu Kaire; Peters Ruzeceks ar Rehrſti Reuland; Griſis Kama ar Juhli Piſſil. Miruſchi: Šeheni Gmilija Redlich, 2 g. 10 m. w.; Genwalds Strihle, 20 g. 2 m. w.; Zehlabas Strutinſch, 76 g. w.; Lihje Šchile, 19 g. w.; Anſs Ehrichs, 11 g. 22 d. w.; Marija Bruhwer, 19 g. 11 m. w.; Andrejs Nowads, 6 d. w.

Deewalpoſchānas ſwehtideen 20. aprili Sw. Annas baſnizā, pulſt. 9 no rihta mahž. Šchoen un 4 pehž puſd. mahž. pal. Deſſne. — Trechdeem 23. aprili, tā Wīnas Majeſtates Meſſarceens Meſſandras Zeedronnas wahrda deenā pateizibas deewalpoſchāna pulſt. 10 no rihta; deewalpoſchānē pulſt. 9 no rihta. Mahžitajs Šchoen.

Jaun-Keepajas baſnizās ſīnas no 7. lihš 13. aprilm. Uſſauntti: Janis Appelbaums ar Mariju Janſon. Lantati: Anſs Reulands ar Sanni Wilpor. Miruſchi: Genwalds Preiſſche, 43 g. w.; Johanna Pauline Lužija Grimſt, 2 1/2 m. w.

Dahwanas ſanemtas: baſnizai par labu no A. Šch. 1 rbl.; preekšč nabageem no A. G. 10 kap.; preekšč baſnizās paplaſchīnāſchānas no R. Werſch, A. Kalne, Jehlab Datter, J. Groſſſch, Diſtar Ueber ſgem 154 rbl. 50 kap. Mahžitajs Goldberg.

Iſdewejs un redaktors: Dr. Dielenſtein.
Redaktors: J. Weidſmanis.

Донноем немыпово. Para, 17-ro anpaa 1903 r.
Drufais pee J. F. Steffenhagenā un dehla Jelgawā

Bagodinojamees god. semkopjeem sinamu darti, ka nupat fanehnam leelaku fuhitjumu

„Diringa“

pasantes wisflawenafas

labibas un sables plaujamas maschinas,

turas lihds schim wehl naw neweenā fazihstē pahrspehtas. Us wehleschanos issuhtam katalogus un zemu rahditajas wisās walodās. Bes tam turam us lehgera wisadus arklus, atspere ezeschas, kutmaschinas u. t. j. pr., tapat arī mahfsligis mehflus.

Agentura „DÜNA“,
Kauf-celā № 17, Rīgā.

„Mak-Kormick Harvesting Maschine Company“

Galwenā noliktawa preefch Kreewijas un Sibirijas. Rīgā, Serderaplazi 3.

Wislabafas plaujama-
schinas pasantē.

Sabibas plahwejs ar
pahsfafefsch. aparatatu.

Sabibas plaujamas maschinas. — Sables plaujamas maschinas. — Sena grahbekki. — Trinomec aparati u. t. t. par wisnehrenafam zenam un wispeehnyigafem nofazijumeem.

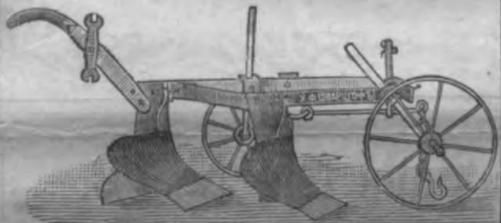
U. F. Schwarzhoff

Rīgā,

laukfaimneezibas rihtu fabrika
Aleksandra celā 135, 137, 139

Jauus

diwlemeschu arklus

maksa 23 rub.

Federu ezeschas, weenu un wairaf
lemeschu arkli, ezeschas u. t. t.

Katalogi par brihwu.

Mahzibu

schintu simechanā, peegre-
schanā un dahnu garderobju
schuhchanā tā arī jewihschōs
lucōs: fonfejju, weidas
schuhchanā, rolas un mah-
flas rotarbōs pasneedi

Marie Gläser,
Rīgā, S. Dehniņu celā
№ 35, 2 tr., preti Bahzu
Amat. beedribai.
Lauzeneegēm arī panšija.

Balkin & Ko.,

Rīgā, Kabele celā № 13,

pretim Jelgawas-Tuluma wofsalim,

laukfaimneezibas un moderneezibas
maschinu noliktawa,

peedahwā: tā labako, stiprako, weenlahr-
taschato, weeglako greechanā un lehtako
separatoru

„Radiator Kurjer“.

Simteem atfinibas rasku no Kurjemes un
Widemes laukfaimneekem. Isgahjuschā
gadā pahrdoti apm. 600 separatoru. Par
katru separatora labumu teel pilnigi
galwots.

S. Nathan,

Rīgā,

Celā Grehzineeku celā
№ 33,

peedahwā par lehtam zenam:

Logu apkalumus
durwju apkalumus
krahšnu apkalumus
buhw-apkalumus
u. t. t.

Dahrskopibas rihtus,

wahzu (Dittmara), Amerikas un angļu fabrikatu
peedahwā

bagatigā iswehlē, wairumā un masumā

J. Redlicha

angļu magasina Rīgā.

Sehful & Dscheneek.

№ 37. Jelgawā, Katolu celā № 37.

Peedahwajam bagatigā iswehlē no wislabafā angļu
materiala paschigatawotos 1903. g. modeta

welofipedus „Kurlandia“

ar wisjaun. pah-
labojumeem, uš ko
luhdsam publiku
wehribu greeft.

- Pahrdodam pret tuhlin samafu, tā arī us nomafu. •••
- Peehnyigi makfashanas notiekumi. Wairakgadiga galwofchana. •••
- Peetoti welofipedi teel tā eematfa pretim nemi. •••
- Katram virzejam ritens preefch mahzifchans par brihwu. •••

Krahjums welofipedu datu un peederumu.

Wisadu fabrika welofipedi teel uš wislehtato un ahtrato islaboti.

Peena separatorus

no fchejeens laukfaimneekem ceeflawetām
fabrikam, tā:

„Radiator-Kurjer“, „Helis“,
„Planeth“, „Zenith“
un wehl dahšus žitus.

Separatorus pahrdodam tikai wee-
ni, uš galwofchana.

Been. publiku luhdsam fe-
wischi wehribu greeft uš

„Radiator - Kurjer“

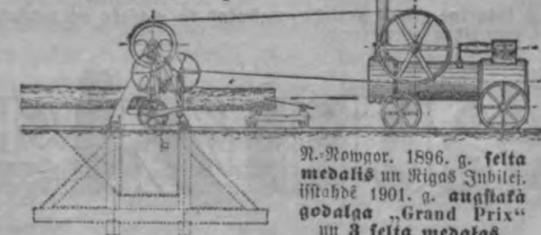
labumeem, par fureem pehrigad no fche-
jeens laukfaimneekem daudi atfinibas
rasku eemahfuchi.

Bes tam wehl turam pastahwigi krahjumā sweesta
muzas, sweesta formas un pergamentpapihri.
Schujmaschinas, gramofonus. Dezimal- un
galda swarus.

G. Pirwitz & Co. Rīgā,

meschinu fabrika un dšelsleetuwe
dibinata 1867. g.

N. Nowgor. 1896. g. selta
medals un Rigas Jubilei.
istahde 1901. g. augstafa
godafga „Grand Prix“
un 3 selta medatas.

Swarigs preefch laukfaimneekem:

Jaumata mubula
laukf. sahgu gateris pilnigi no tehrauda un dšels. weegli pahrwedams,
totini no lokomobiles peedienams (6 nom. firgu spehli peeteet), ar leelw
darbības spehju. Schos gaterus war pee mums fabrikā darbā redset.

Prospektus issuhtam us wehleschanos.

Jauus! Nupat isnabzīs Latweeschu walodā leelafais
Garigu ischetrbalšigu dšefmu krah-
jums jaukteem, wihru un fceweeschu foreem,
jem nošaukuma

Skamu Nota

404 lap. pufes, leela formata, ar 242 leelafām un masafām dšefmām,
no amerikānu, angļu un wahzu komponistēm preefch wisām basnizās
fwehtu deenām, deewalpojumeem, laulibām, behrēm.
Maksa cefseta 250 tap.

Dabujama wisās ceewhofamafās grahmatnizās un wairumā pee isde-
weja uš adreš: И. Симапу, Каролинская ул. № 20, Либава.
Tapat J. A. Dreija grahmatnizā Rīgā un G. Landsberga grah-
matnizā Jelgawā.

Wilh. Ruth,

Rīgā, Kungu celā № 25.

Bezafā schujmaschinu, adamo maschinu
un welofipedu tirgotawa. (Dibinata
1873. g.) Paschitamas, flawenās „Wid-
ni“ un „Original Wettina“ schujma-
schinas, Schwetziņas adamas maschinas
un Dürtypa „Diana“ welofipedu
weentigā pahrdofchanas weeta.

Pamahziba adifchana un mahfsligā schuhfchana
par wolti.
Sawa darbniza. Pilniga galwofchana. Lehtafās zenās.

M. Ruttakas,
Rīgā, Wehweru celā № 20,
peedahwā
welofipedus, adamas maschi-
nas un schujmaschinas
Original „Victoria“ № 3.
Welofipedi no 95 rub. fahlot.

Parisē
1900. g.
2 selta
medatas.

Adamo maschinu pamah-
ziba par wolti.

Labi sehlas kartupeļi

babonami Jelgawas darba nama
ekonomijā Rahtamuischā.

Mahzefki pret labu algu 15—19
g. wezi war peeteiftees S. Kramera
un debla fabrikā Jelgawā, preefch
dahgadām nodalam: ischloferejas,
schlefferejas, smehdes, mechanitas
un leetwes.

